

Resul Aytemür'ün Resimlerinde İfade ve Yorum Boyutları

SEZER TANSUĞ

Günümüz Türk resim sanatında realist figürler geleneklerine bağlılığı sürdüren orta kuşak sanatçıların arasında Resul Aytemür, kendi kuşağı içindeki ressamlarla figüratif değer ölçütlerini az çok paylaşmakla birlikte akademik atölyenin bazı kurallarını zorlayan kişiliği sayesinde , diğerlerinden hayli farklılaşan özgün bir konum edinmiş sayılmalıdır.Sanatçıya özgün üslup açısını kazandıran değer ölçütleri birbirinden oldukça farklı iki yöneliş bağlamında gerçekleşir.Bunlarda ilki Resul Aytemür'ün gündelik yaşamdan gözlemlenmiş temalarının dramatik bir boyut eklemeyi bilen duyarlılığına bağlı görünmektedir.Bu türden bir gerçekçi yaklaşımın figüratif ifadeyi yoğun boya katmanlarıyla güçlendiren bir anlatım kategorisi içinde gerçekleştirildiğinden de söz edilebilir.Buna karşılık sanatçının üslup anlayışını belirleyen ikinci bir kategori içinde karşımıza çıkan bir başka eğilim ise birincisine zıt bir yöneliş olarak anlatım sorununun tümüyle geri plana iten bir tür soyutlamacı duyarlılıkla baş başa gelişir.Resul Aytemür figüratif kriterler içinde cesur renk vurgularıyla oluşturduğu soyut izlenimlerin yer yer formel kalıpların bile dışına çıkarmakta bir başka deyimle biçimsel değerlerin zaman zaman kolayca tanımlanamaz ya da güçlkle okunabilir olduğu informel süreçler ile oluşturabilmektedir.

Resul Aytemür'ün resimlerindeki ifadeci eğilimlere eksperyonist akımın çağdaş klasikleri özgü entelektüel yada psikolojik boyutlar kapsamında yaklaşmak yerine ele aldığı temaların insancıl ve güncel değerine gözden kaçırmayan ılımlı bir fovizmin pragmatist penceresinden bakmak dağa da doğrudur.Resimlerinde doğa ve çevre duygusuna tutku ölçüğünde bir önlem ve yer kazandıran Resul Aytemür mesaj içeriklerine yüklediği pragmatik toplumsal değer ölçütleriyle günümüz medyasında da sıkça işlenen doğal kirlenme , erozyon ve benzeri sorunlara ait temalara söz konusu tahribatı sanatçı gözüyle irdelendiği estetik ölçüler araştırır.Aytemür 'ün boya malzemesini barbar denilebilecek ölçüde cesur şiddetli ve dinamik kullanımı yüzeyin gerçek bir mekan derinliğine kavuşan şiirsel atmosferi içinde renk unsurunun egemenlik söylemleri kurabilmesine de fırsat verir.

Resul Aytemür'ün dikkat çekici bir yorum başarısına sahip olduğunu gösteren küçük boyutlu peyzajların izlenimcilik sonrasında ışık ve renk değerlerinin karşılıklı konumları ve ilişkilerini belirleyen optik ölçütlerin aşılması suretiyle yenilenmiş yorum ve ifade çabalarının ön plana çıktığı bir farklılaşmanın da temsilcileridir.Bu küçük boyutlu peyzaj çalışmaları hem bir kuyumcu itinasına sahiptirler hem de resimsel atmosferin tümüyle ifadeci bir renk atmosferine dönüşmesine aracı olurlar.Bir başka deyimle sanatçının büyük boyutlu figüratif kompozisyonları belli temaların gerektirdiği anlatım zorunlulukları kadar bu peyzaj çalışmalarının özgün ifade ve yorum perspektifleri kapsamında da temellenirler.Figür temalarına bağlı olan çizgisel tasarımların tümü kompozisyonun oluşum mantığı içinde ve

üsluplandırma (stilizasyon) zorunluklarına bağlı olarak biçimlenir ve figüratif deformasyonun kübist akım anılarından bile izler taşıdığı görülür. Resul Aytemür'ün figürlü düzenlemelerinde çevresindeki doğayla kaynaşp bütünleştiği izlenimi uyandıran insan varlığının aynı zamanda çevresine yabancılaştığın da ima edebilecek bir yorum derinliğine ulaşma çabası ile çekicidir. Reel bir yaşam sürecinin parklar , deniz kıyıları , çöplükler ve benzeriyle bütünleştiği ortamlara kişiselliği vurgulamamış belli belirsiz çehreleriyle iştirak ettirilen figürler sanatçının insan varlığını çağdaş problematiklerin kapsamında bunalımlar ve çözümsüzlüklerin her türlü vardır ve Resul Aytemür'ün figüratif oluşumları sanatçının insana yaklaşımında bu problematiklerin basit kalıplara indirgenemeyeceği hakkında sezgileri de içermektedir. Form devinimleri giderek daha yumuşadığı yeni çalışmalarında Aytemür'ün daha önceki resimlerindeki reel gözlemlerden esinlenmiş temalarla karnaval ve benzeri türde maskeli bayraklı taşkın kalabalıklar içeren kompozisyonlarının arasındaki yöneliş farklarını erittiği de düşünülebilir. Ancak sanatçının yeni çalışmaları genede kişiliği belirsiz birer lekeye dönüştürülmüş insan varlığına dair söylemleriyle şiirsel acılıklarını sürdürmektedirler.

GENÇ SANAT
Kasım 1996